

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Praefatio Altera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

PRÆFATIO ALTERA.

Facturusne sim operæ pretium, si inde amœnitates quæram, unde nil nisi quisquilias, *φλυαρίας*, absurditates, strophas, sed & stribligines collegerunt alii, non facile dixerim. Utcunque fuerit, hoc tamen concedi mihi postulo, primò omnium in qualibet arte benè tradendâ discendaque verba istius artis vel scientiæ rectè intelligi scriptorisque *ἑήσιν* perspectam haberi oportere. Deinde cum necessario veniendum sit ad singulorum canonum atque capitulorum expositionem, quomodo intelligas, quid sibi auctor tuus velit, nisi de verâ lectione ante omnia constet? Eâ verò rectè constitutâ vel secundum communem usum, atq; ab omni memoriâ receptum, vel ex monumentorum bonæ notæ emendatione, ab his adhibitâ, qui in lectione ejusmodi MStorum judicium subactum habent, aliisque ad eam rem necessariis instructi sunt adminiculis, adhuc tamen verba quandoque reperies obscura, barbara, male constructa, nova, ritusve antiquos abstrusos, adeoque ab origine inde repetendos, & ex historiâ præscâ & scriptis veterum omnis generis eruendos. Porrò vel in primis species legis aut canonis investigari debet, quam verò *ὅτι τὸ ἀριστοτελῆς*, ex causâ, ex ratione, quam obrem ita constitutum sit, inquire oportet. Ita investigandum est, quo auctore, cui personæ, de quâ causâ & negotio, quâ occasione, cui loco & tempori scriptum,

quis status Ecclesiæ atque reipublicæ tum fuerit, quando ita rem decidi intererat. Et hæc explorata habere non solum ad solidam textus, uti loquimur, intelligentiam, ejusque dextram applicationem & usum necessarium, sed & jucundum apprimè est, atque liberale. Hoc itaque meum fuit consilium, talia in jure canonico horis subsævis conquirentis. Quod si ut volui affecutus sim, non immerito mihi gratulor: Sin; conatus tamen honestus atque laudabilis erit, & exemplo felicioribus ingeniis futurus, ut hoc quoque in campo in posterum sese magis exercent. Illi præsertim, qui necessariis in hanc rem libris monumentisque antiquis instructi sunt, quorum ego penuriâ admodum laboro. Neque dicat mihi quis, ut maximè forsân hæc benè ita se habeant, indignum tamen esse jus Pontificium, cui hæc opera navetur. Tulisse enim hos illud, quibus ferendarum legum auctoritas nulla fuerit. Inesse centonibus his tot ridicula, tot vicina blasphemix, ex ambitione regnandique libidine, & avaritiâ insatiabili ea fuisse causa, ad interpretandum Academiis obtrusa, quo & Angelis pariter & diabolis jussiones Româ mitterentur, omniaque bene constituta everterentur. Jus esse barbarum, brutum, natum in tenebris seculorum spississimis, productum à monacho tenebrione, Catalano illo fratre Raymundo, latum ab eo Pontifice, qui Italiam, pacis justiciæque amantem in Guelfos & Gibelinos sciderit. Canonistarum populum esse Pontificis palpones, & plerunque de Romanâ curiâ, ignaros hi-

storix

storiæ atque literarum: Et quæ sunt his graviora alia.
Neque enim sedet in hac impetigine fatigare manus.
Hoc tantum dari mihi volo, doctissimum utique Ju-
ris interpretem Pontificem esse, à quo mutatâ, qualem
Romana induerat, Reipubl. formâ, mutatisque perso-
nis, dignitatibus, officiis, functionibus, circumstantiis,
Jurisprudencia longe auctior reddita, & facta est illu-
strior. Cum enim jus oriatur ex facto, mutatisque cir-
cumstantiis & ipsum mutetur, atque quot diebus no-
væ negotiorum species atque ideæ nascantur, quæ a-
nimum judicantis ancipitem habeant, nec ex jure scri-
pto alio definitionem reperiant, saltem commentarii
egregii vice retinendum id fuerit, si maximè legis pu-
blicæ auctoritatem ei detractum eas. Quam multa oc-
currunt legenti jus canonicum longè hodiè, quàm Ju-
stiniana est legumlatio, & publicæ rei, & privatæ ne-
cessaria magis, & oppido salubriora, cujus meæ asser-
tionis fidem per exempla hic facere non est instituti.
Persuasus denique sum, hoc Pontificum jure maximè il-
lustrari civilem scientiam & actiones politicas, ut cum
in consiliis, tum foro, in primis religionis, & regiminis
Ecclesiastici negotiis satis jejune versari illum oporteat,
qui hodie hoc adminiculo, tanquam alterâ ad pru-
dentiam judicariam alâ, destituatur. Ut itaque con-
cludam, cum in libris juris Pontificii reperiantur, quæ
faciant ad Ecclesiæ gubernationem, ad publicæ
juxta atque privatæ rei conservationem, ad morum
& vitæ emendationem, ad conscientie informatio-
nem,

nem, quæ aliunde frustra quæsieris, non tantum juris Canonici definitiones juri Romanorum ethnico jungendæ erunt, sed ausim affirmare, etiam præferendas esse. Ut non dicam, jus istud in Imperio nostro omnium consensu ordinum jamdudum receptum esse, & secundum illud per multa secula judicatum. Neque si qua forsitan inibi fuerint superstitionosa, & à canone Scripturæ sacræ devia, propterea fas est, deteriore censu totam compagem haberi, quam fit de Jurisprudentiâ Romanâ ethnica, sic ubi de sacris, & sacerdotibus gentilium, jurisjurandi atque funerum religione, aliisque hoc genus tractatur. Sed quorsum provehor. Non enim Juris Canonici causam, sed amoenitatum mearum agere volebam. Quas si quis tam tetrici supercilii est, in hoc studio ut non admittendas eas censeat, eum oratum volo, ut bonâ cum gratiâ eas relinquat intactas, nec meâ causâ ægre sibi faciat aut cerebrum rumpat. Ego enim censoris hujusce planè securus, nihilominus cum Antonio Augustino, at quanto viro! affirmare non desinam, Juris Pontificii tantam esse dignitatem, ut non solum ipsarum rerum, sed & verborum, & literarum, ac interpunctionum sit maxima omnino ratio habenda, illudque curandum, ut partes omnes aptæ & integræ sint, nullumque verbum suspiciosum appareat. Hæc sunt, quæ lectioni amoenitatum præmittere volui. Tu verò lector si placuerint, his fruiere. Sin; salvere atque valere te jubeo. Jenæ nonis Martiis, Anno Domini cl̄o l̄c LXXV.